

MEMO REGIOZAKEN

VAN HET COLLEGE
AAN DE RAADS- EN COMMISSIELEDEN

RTG 9 oktober 2018

Ter ondersteuning van de behandeling van het agendapunt Regiozaken in de RTG's geven wij kort de onderwerpen weer die wij met u willen delen. Waar nodig kan de betrokken portefeuillehouder u tijdens de vergadering een nadere toelichting geven.

Ruimtelijk-Economische Strategie voor Utrecht+

Om goed in te kunnen spelen op snel veranderende economische ontwikkelingen, heeft de provincie Utrecht - samen met de regio's (waaronder U10) en betrokken stakeholders - een visie en strategie op de toekomst van de ruimtelijke economie van Utrecht+ ontwikkeld. Zie <https://www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/alle-onderwerpen/werklocaties/ruimtelijk-economische-strategie/>. Vanuit het U10-netwerk is bijgaande reactie opgesteld die door de colleges van B&W wordt onderschreven.

U10-collegedag

Dinsdag 9 oktober 2018, gemeentehuis Houten

In een plenair gedeelte komen de ontwikkelingen rondom de regionale opgaven aan de orde en wat de Miljoenennota voor de regio betekent. Daarna zijn er deelsessies over de opgaven:

- Naar een Ruimtelijk Economisch Programma;
- Contouren Verdienmodellen landelijk gebied;
- Contouren Lobby en Positionering.

Tijdens de RTG wordt verslag gedaan van de dag.

Collegebijpraatavond over ruimtelijk-economische ambities U10 en gemeente

Dinsdag 6 november

Begin 2018 is door 12 regiogemeenten de Ruimtelijk Economische Koers U10 omarmd. De verschillende doelstellingen uit de koers hebben geleid tot verkennende studies (wonen, werken, economie, energietransitie) naar hoe de groei van de regio op een duurzame wijze is op te vangen, en hoe de regio zich kan (door)ontwikkelen tot de ontmoetingsplek voor Gezond Stedelijk leven. De volgende stap is het vertalen van inzichten uit onderzoek naar een ruimtelijk economisch programma. Dit betekent ook een doorontwikkeling van de U10 van doelverkenning naar doelrealiserend.

Naar aanleiding van deze ontwikkelingen houdt het college een bijpraatavond voor de raad op 6 november met als thema de verhouding en verbinding tussen de ontwikkelingen en opgaven binnen de U10 en de Houtense ambities en opgaven. U kunt een uitnodiging tegemoet zien.

Ontwikkelingen rond keuze Vijfheerenlanden voor WIL of Avres

Vanaf 1 januari 2019 vormen de gemeenten Leerdam, Zederik en Vianen de gemeente Vijfheerenlanden. Dat heeft onder andere gevolgen voor de gemeenschappelijke regelingen op het gebied van werk en inkomen. Op dit moment voert Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) de taken uit voor onder meer Vianen; Avres doet dit voor Zederik, Leerdam, Giessenlanden, Molenwaard en Gorinchem.

Het bestuur van Avres en het bestuur van WIL hebben met elkaar afgesproken dat zij de dienstverlening aan inwoners van Leerdam, Zederik en Vianen continueren tijdens het fusieproces en de afhechting van afspraken die hieruit voortkomen. Zo krijgen Vijfheerenlanden, WIL, Avres en de deelnemende gemeenten de tijd om zorgvuldige besluiten te nemen. Vijfheerenlanden heeft aangegeven te sturen op een uittredingsdatum uit de gemeenschappelijke regeling WIL van uiterlijk 1 januari 2020.

De colleges van de gemeenten Giessenlanden, Molenwaard en Gorinchem hebben een brief gestuurd aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid waarin zij de ministeries verzoeken om hun ministeriële bevoegdheden en beïnvloedingsmogelijkheden aan te wenden om Vijfheerenlanden te bewegen een keuze te maken voor toetreding tot de gemeenschappelijke regeling Avres per 1 januari 2019.

De colleges van de WIL-gemeenten Nieuwegein, IJsselstein, Lopik en Houten hebben als reactie op deze brief ook een brief aan de ministeries gestuurd. Daarin laten zij de ministeries weten dat er geen noodzaak is om vanuit de ministeries een keuze te forceren van de gemeente Vijfheerenlanden voor WIL of Avres, gelet op de hierboven bedoelde rechtmatige afspraken over een uitvoeringsarrangement. Hiermee beogen de colleges dat een ontvlechtingproces zorgvuldig wordt doorlopen. Daarbij kan dan zowel rekening gehouden worden met de dienstverlening aan de klanten als aan de impact op de interne organisaties.

Een afschrift van de brief ontvangt u via de doorlopende lijst van ingekomen stukken.

U10 netwerk | Ontmoetingsplaats voor gezond stedelijk leven

Provincie Utrecht
t.a.v. de heer P. van den Berg
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Datum: 28 augustus 2018
Onderwerp: Reactie U10 netwerk op de RES, concept d.d. 30 mei 2018

Geachte heer van den Berg,

Tijdens de bestuurstafel Economische Positionering op 20 juni jl. is door projectleider mw. Schartman een toelichting gegeven op de Ruimtelijke Economische Strategie voor Utrecht+. Daarbij is door ons aangegeven dat wij, mede door de gemeenteraadsverkiezingen, niet in de gelegenheid zijn geweest om de Ruimtelijke Economische Strategie voor Utrecht+ goed te kunnen bestuderen en daar adequaat op te kunnen reageren. In verband met de beoogde besluitvorming van de Ruimtelijke Economische Strategie voor Utrecht+ door de Gedeputeerde Staten, is het noodzakelijk dat wij als samenwerkende gemeenten inhoudelijk kunnen reageren op de Ruimtelijke Economische Strategie voor Utrecht+. Wij zijn blij dat u ons in de gelegenheid heeft gesteld om een reactie te kunnen geven en de besluitvormingstermijn door Gedeputeerde Staten daar mede op aan te passen. In deze brief met inhoudelijke toelichting treft u onze reactie aan. We merken hierbij op dat deze reactie zich beperkt tot algemene aandachtspunten die gelden voor het U10 netwerk. Daarnaast kunt u van enkele gemeenten ook nog een gebiedsspecifieke reactie verwachten.

Met belangstelling hebben we kennis genomen van de Ruimtelijk-Economische Strategie voor Utrecht+ (verder te noemen als RES), concept 30 mei 2018. Uitgangspunt voor de U10 reactie zijn de ruimtelijk-economische bouwstenen; de Ruimtelijk-Economische Koers U10 (verder te noemen als REK) en de Verdieping Economisch Beeld U10. De RES geeft op hoofdlijnen een helder vertaald en vergelijkbaar beeld als de U10 REK en Economisch Beeld. De U10 omarmt de uitgangspunten van de visie, complementariteit, uitgaan van eigen kracht en flexibiliteit, en de kernwaarden, groen, gezond en slim. De U10 waardeert een werkwijze met flexibiliteit en kwalitatieve insteek, niet kwantitatief beperkend. We zijn verheugd dat de RES en de REK in grote lijnen overeenkomen, waarbij de REK een belangrijke en waardevolle bouwsteen is gebleken voor (de ambities van) de RES. De RES geeft een prima aanzet tot samenwerking, waarbij provincie/EBU en partners (gemeenten/ regio's, bedrijfsleven en kennisinstellingen) verder in gesprek gaan over de agenda. De U10 draagt graag bij aan de uitwerkingsopgave per regio.

We vragen de provincie hierbij om een helder procesoverzicht met een realistische procesplanning. Daarnaast zouden we graag willen weten hoe de concept RES zich procesmatig verhoudt tot de Omgevingsvisie; Ook zijn we benieuwd naar hoe de provincie omgaat met beleid wat ontbreekt of summier in de RES is opgenomen, zoals de retailvisie en agrarische verdienmodellen. Tot slot is ons inziens een toelichtende tekst van de provincie in de RES noodzakelijk wat betreft de ambities van de RES en de relatie met het Provinciaal Inpassingsplan kantoren. Wij vinden de ambities die in de RES worden benoemd niet corresponderen met het stringente Provinciaal Inpassingsplan kantoren. Wij zijn van mening dat de provincie bij de uitvoering van de RES meer rekening dient te houden met de actuele kantoorontwikkelingen in de regio en daar flexibel mee om dient te gaan. Een aantal U10 gemeenten dienen hiertoe dan ook een zienswijze in.

We wensen u veel succes toe met de afronding van de RES en zien graag uw reactie op deze brief tegemoet en de uitnodiging om samen met u en andere partners te werken aan de uitvoering van de RES.

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben, neemt u dan gerust contact op met de heer Leo van den Nieuwendijk of de heer Jim Moolhuijsen van het procesnetwerk U10. De heer van den Nieuwendijk is telefonisch bereikbaar op 06 22352383. Zijn e-mailadres is l.van.den.nieuwendijk@Utrecht10.nl. De heer Moolhuijsen is bereikbaar op 06 24873818 en via e-mailadres j.moolhuijsen@utrecht10.nl

Met vriendelijke groet,

Namens de wethouders Economie van het U10 netwerk

Sander Jansen
Voorzitter Bestuurstafel Economische Positionering

Reactie regio U10 op de RES, concept 30 mei 2018

Aanleiding RES

De U10 kan de aanleiding van de provincie om tot een RES te komen onderschrijven alsook het doel dat de provincie met de RES nastreeft. In het bijzonder stellen we het op prijs dat de provincie de noodzakelijke randvoorwaarden om een topregio te zijn en te blijven, vanuit een complementaire aanpak wil faciliteren. Op deze manier werkt ieder vanuit eigen én gedeelde ambities en vanuit sterke kwaliteiten aan het gezamenlijk doel van de RES.

Aanpak

De RES is tot stand gekomen met een groot aantal partijen en er zijn diverse onderzoeken uitgevoerd die de onderbouwing voor de RES hebben geleverd. Daarnaast is gebruik gemaakt van regionale beleidsdocumenten. Dat alles heeft geleid tot een RES die op hoofdlijnen goed onderbouwd is en aansluit bij de REK. Desalniettemin zijn wij van mening dat de RES met (te) grote snelheid tot stand is gekomen, waarbij ons inziens in het proces te weinig ruimte was ingebouwd voor overleg- en bespreek momenten met bestuurders van betrokken overheden. Wij zijn blij dat er door u ruimte is geboden om alsnog te reageren op de RES. Echter, in het vervolg zouden we bij dergelijke trajecten graag zien dat de provincie meer rekening houdt met ambtelijke en bestuurlijke betrokkenheid.

De RES is in samenspraak met partners opgesteld (p. 9). We zouden het op prijs stellen als in de definitieve versie een lijst is opgenomen van partijen die hebben meegewerkt aan de totstandkoming van de RES. Daaruit blijkt de aandachtsgebieden en werkvelden van de betrokken partners.

In de RES wordt terecht opgemerkt dat de economie over provinciegrenzen heen gaat omdat economie zich niet houdt aan bestuurlijke grenzen (p.10). Vandaar dat de RES voor provincie en omgeving is gemaakt. Dat gaat echter ook de andere kant op. Economische activiteiten en beleid van omliggende provincies is van invloed op de RES. We horen graag van u of omliggende provincies en ruimtelijk-economisch beleid van deze provincies betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van de RES, aangezien we deze informatie niet in de RES kunnen achterhalen.

Ruimtelijk-Economische visie 2050 en Strategie

We kunnen ons over het algemeen goed vinden in de door de provincie beschreven uitgangspunten van de visie, complementariteit, uitgaan van eigen kracht en flexibiliteit, en de kernwaarden, groen, gezond en slim. Deze kernwaarden hebben ook de bouwstenen voor de REK gevormd. Uit de gestelde ambities en doelen (p.24) zien we dat provincie en regio(s) gezamenlijk hetzelfde beeld voor ogen hebben welke richting we met de regio en provincie op willen.

De strategie is helder en we zien hierin duidelijk de samenhang met de beschreven trends terug, die we logischerwijs ook in de REK hebben geconstateerd. Met andere woorden, de strategie anticipeert goed op verwachte ontwikkelingen.

Ten aanzien van de strategie hebben we nog enkele opmerkingen.

Utrecht+ wil het bestaande bedrijfsleven in (ruimtelijke) clusters versterken. Daarmee wordt mogelijk een groot deel van de bestaande economie uit het oog verloren. Het gros van de bedrijven zit niet in clusters of op formele werklocaties. Juist de "basis MKB" is essentieel voor de inwoners en het voorzieningenniveau in de dorpen en het buitengebied. Die locaties kennen vaak een diverse en gevarieerde samenstelling, passend bij de geschiedenis van het betreffende dorp en buitengebied. Zij moeten de ruimte blijven houden, los van clusters en bestaande/formele werklocaties. Daarvoor is flexibiliteit en maatwerk nodig. Wij zien dit graag als onderdeel van de uitvoeringsstrategie terug.

We missen welke rol recreatie en toerisme kan spelen in de Utrecht+. Enerzijds is dit een belangrijke economische sector, anderzijds is het juist een van de kwaliteiten die deze regio heeft in haar aantrekkingskracht naar o.a. hoogopgeleiden ed. Het is aan te raden te blijven investeren in vernieuwen en ontwikkeling in deze sector.

Qua mobiliteit spelen er grote uitdagingen om de interne stromen in de regio goed te geleiden. Juist die interne verbindingen zijn essentieel om als regio te kunnen functioneren. Wonen, werken en recreëren moeten moeiteloos met elkaar verbonden zijn. De strategie geeft weinig blik op hoe de interne verbondenheid verbeterd kan worden. We zouden het op prijs stellen als deze informatie nog aan strategie zou worden toegevoegd.

Een ander punt waar de RES ons inziens aandacht aan zou moeten besteden is de invloed van het Provinciaal Inpassingsplan kantoren (PIP) op de realiseerbaarheid van de strategie. Zoals eerder in deze brief aangegeven, vinden wij de ambities die in de RES worden benoemd niet corresponderen met het stringente Provinciaal Inpassingsplan kantoren. Een aantal U10 gemeenten dienen hiertoe een zienswijze in.

De RES heeft voor een deel betrekking op het creëren van (nieuwe) interactiemilieus en stimuleren van ontmoetingen, waarbij wordt aangegeven dat ruimte voor economische activiteit nodig blijft (p.28). Wij vragen ons af hoe zich dit verhoudt tot het PIP en of dit plan niet belemmerend werkt op de ontwikkeling van (nieuwe) interactiemilieus. Ook horen wij graag hoe de provincie met de regiogemeenten samenwerkt op het gebied van kantoorontwikkelingen. Voorts verzoeken wij u bij de uitvoering van de RES meer rekening te houden met de actuele kantoorontwikkelingen in de regio en daar flexibel mee om te gaan.

Uitvoeringsstrategie

De uitvoeringsstrategie heeft een inhoudelijk en procesmatig aspect.

Ten aanzien van de inhoud merken we het volgende op. Mobiliteit en woningaanbod zijn de zwakke schakels in Utrecht+, maar wel voorwaardelijk voor een goede ruimtelijk-economische ontwikkeling van deze regio. In het Economisch Beeld zijn deze nader geduid (wonen-werken-arbeidsmarkt). Dit zijn de thema's waarop we samen (U10 en provincie) willen verdiepen en met elkaar aan de slag willen gaan. Als U10 vinden we het daarbij van belang om in het vervolg goed te kijken naar een ruimtelijke uitwerking die aansluit bij de RES; deze moet wat ons betreft de RES ondersteunen en vooral in kwalitatieve zin worden uitgewerkt. Daarbij willen we er specifiek op wijzen dat er bij de verbetering van de bereikbaarheid van het USP ook wordt gekeken naar de bestaande economische relaties en pendelstromen van en naar het USP.

Vervolgproces

Wat betreft het proces willen we u het volgende meegeven. We zien de RES als strategisch koersdocument van de provincie, waarin een aanzet is opgenomen voor de uitvoering van deze strategie. Graag willen we als regiogemeenten, als complementaire regio, samen met u en de andere Utrechtse regio's aan de slag met de verdere uitwerking van de RES. Daarbij vinden we het belangrijk om niet alleen de samenwerking op te zoeken vanuit de gemeenten. We willen benadrukken dat we hierbij ook graag netwerken van bedrijven en kennisinstellingen betrekken. We merken daarbij op dat het niet alleen gaat om grote bedrijven en om hoofdkantoren, maar dat we graag ook een bredere vertegenwoordiging uit het bedrijfsleven en kennisinstellingen in onze regio (niet alleen de EBU maar ook MKB) hierbij betrekken. Wij denken dat het daarbij van belang is om zo concreet mogelijk aan te geven welke partij welke rol vervult in de verdere uitwerking en wat dan exact de opgave is.